

anyagát az újabb kutatások alapján alaposan megrostálta és csak a feltétlen biztosakat vette fel. Ilyenek pl. *dereš* (= szláv *drati* 'nyúzni'), *porkoláb* (= tót *porkoláb*, pedig a tót szó ered a magyarból, ez pedig a német *Burggraf*-ból fejlődött), *príbék* (szerb szökevények terjesztették el a török-korban), *harc* (a tót *harc* származik a magyarból, ez pedig eredeti magyar szó, vö. TECHERT, MNy. XXV, 364—6), *lándzsa*, *tábor*, *szoba! tarhonya! lakoma*, *tolmács*, *kucsma*, *párta*, *tarka*, *barna*, *rózsa*, *kerevet*, *zsörtölödni*, *tornác*, *löcs*, *tíló* (!), *árok*, *mester*, *bárd*, *mozsár*, *ólom*, *cinterem* stb., stb.

Az eddigiekből, azt hisszük, teljes bizonyossággal kiderült, hogy nyelvünk szláv jövevényszavainak kutatása terén még számos megoldatlan kérdés vár tisztázásra. Míg a magyar tudományban legalább is a módszertani elveket már tisztázták, addig külföldön még mindig akadnak tudósok, akik ezekről tudomást sem véve teljesen hamis szempontokból ítélik meg szláv jövevényszavaink problémáit.

KNIEZSA ISTVÁN.

Amandárság. A Calepinus szótárában előforduló *amandárság* 'duumviratus', *amandársághoz való* 'duumviralis' szavakat az EtSz. I, 87 a török 'alemdar 'zászlótartó' szóból származtatja. Nézetem szerint hangtanilag is, jelentés tanilag is sokkal valószínűbb, hogy ebben a török 'ameldar 'a magistrate or collector' (REDHOUSE 1321); 'Steuereinneher' (ZENKER 658), 'quaestor, exactor vectigalium, officialis' (MENINSKI, III, 765) szó rejlik, amely a szerbben a XV. században *amaldar*, (1456: Monum. Serb. 474; 1468: Glasnik Zemaljskog Muzea u Bosni i Hercegovini XXIII, 28, 49, 71, stb.), *almandar*, *alamandar* (Glasnik ib. 83) és *amandar* (1489—97: Glasnik, ib. 113) alakban gyakran fordul elő és 'vám-tisztviselőt' jelent (erre nézve vö. HASZ. I, 78). Jelentése miatt is alkalmasabbnak látszik ez a magyarázat, mert a Calepinusban a *duumviratus* másik magyar értelmezése, a *szubasaság* szintén török polgári hivatalt jelöl (török *subašy* 'Stadtvogt, Polizeilieutenant' HAMMER, Geschichte des osm. Reiches X, 370, 'Polizeioberster' ZENKER 576). Érdekes, hogy az *amandár*, amely pedig ezen adat tanúsága szerint közismert szó lehetett, forrásainkban többet nem fordul elő.

KNIEZSA ISTVÁN.